

JEDLIK ÁNYOS.

A Math. és Phys. Társulat f. é. január hó 16-án tartott ülését b. EÖTVÖS LORÁND elnök a következő szavakkal nyitotta meg:

Tisztelt Matematikai és Fizikai Társulat!

A hír, hogy mai ülésünkön láthatók lesznek RÖNTGEN kísérletei, melyeknek leírása minden olvasó ember képzeletét megragadva, szerzőjük nevét az egész művelt világban egyszerre híressé tette, diszes vendégkoszorút gyűjtött máskor csak tagjaink által felkeresett otthonunkba. Társulatunk nevében örömmel üdvözlöm kedves vendégeinket s a vendéglátás szabályai szerint ma első sorban azon leszünk, hogy az ő megalégedésüket érdemeljük ki; nem is fogunk azért ma foglalkozni a magunk dolgaival s BEKE MANÓ tagtársunknak érdeklődéssel várt szakszerű előadását az ő saját kívánsága szerint jövő ülésünkre tesszük át.

Egyet azonban még sem hagyhatok el; a kegyelet követeli, szívem sugallja, hogy fájdalmunkat kifejezzem a mi nagy öregünk, JEDLIK ÁNYOS halála felett, a kit fiatal társulatunk alakulása alkalmával, mert méltóbb czímet nem találtunk, első tagjává választott, s a kit utolsó összejövetelünk óta százados életpályája után a győri temetőben utolsó nyugvó helyére kísértem.

Volt idő, régen volt, mikor azok a kísérletek, a melyeknek folyamában JEDLIK a mágnesűt folytonos forgásba hozta, még csodálatosabbaknak látszhattak, mint ma az az élő kéz, a mely csontvázának szerkezetét elárulja.

Több mint fél század mult el azóta, s az alatt a forgó mágnesből elektromos kocsik lettek, a melyen naponta csodálkozás nélkül járunk kelünk. A csodálkozást idők múltán eloszlatta, részben valamivel gyarapodó tudásunk, de még sokkal nagyobb részben a mindennap látotthoz való hozzászokásunk.

JEDLIK neve azért ma már nem kelt kíváncsiságot, hanem inkább tiszteletre indít, mint a tudomány történetének egy nagy alakjéé.

Az ő szerénysége akadályozta meg, hogy bár megérdemelte volna, világszerte híres ember legyen; a mi kötelességünk lesz az, hogy kivívjuk legalább emlékének a tudomány történetében azt az elismerést, mely őt méltán megilleti.

Társulatunk már több ízben foglalkozott is az ő felfedezéseinek ismertetésével; azon leszünk, hogy a még hiányosat kiegészítsük.

Ezzel tartozunk első tagunk emlékének, a ki a mi tudományunkat nemcsak gyarapította, hanem szerette is, úgy, mint jobban senki sem szeretheti s a ki érdeklődését annak minden haladása iránt magával hordta a sírig, úgy hogy élte végső napjain szinte türelmetlenül várta már a halált, azért, mert erős hite szerint alig vár-

hatta, hogy ott a menyekben lelki szemei előtt feltáruljon a physikának az a sok titka, a melynek felderítésére e földön látó csövet hiába keresett.

Tündöklő, nálunk még ritka példa az ő élete arra, hogy a tudomány magában elég annak betöltésére, magában elég arra, hogy művelőjét hasznossá és boldoggá tegye.

Tiszteljük azért az ő emlékét, kövessük az ő példáját.
